

Finansminister Magdalena Andersson
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2015-06-05

Inför en omsättningsgräns för moms

Sammanfattning

Skattskyldighet till moms inträder idag från första kronan vilket medför stor administrativ börda för de allra minsta aktörerna. Enligt EU:s momsdirektiv finns en möjlighet att momsbefria aktörer med en liten omsättning, en möjlighet som 25 av 28 medlemsstater har utnyttjat. Svenskt Näringsliv anser att Sverige bör införa en omsättningsgräns på 100 000 kr.

Momsreglerna tillhör det mest komplicerade regelverket och är också den skatt som kostar mest att hantera för de allra minsta aktörerna. En omsättningsgräns innan moms behöver redovisas och betalas skulle innebära en enkel, tydlig och hanterbar gräns bl.a. för små föreningar, säsongs-, nystarts- och hobbyverksamhet. Vidare behövs en sådan gräns för privatpersoners mikroproduktion av förnybar energi som idag medför moms från första kronan. Antalet mikroproducenter kan förväntas uppgå till hundratusentals inom 10-15 år. En omsättningsgräns skulle dessutom innebära en minskad administrativ hantering för Skatteverket. EU:s momsdirektiv medger Sverige att momsbefria aktörer med en omsättning upp till 10 000 ECU och EU-kommissionen kan också, efter ansökan, tillåta en högre omsättningsgräns.

I Sverige har en omsättningströskel föreslagits och utretts vid flera tillfällen. I SOU 2002:74 föreslås en gräns på 90 000 kr och där anges bl.a. att hela 62 % av tillfrågade föreningar skulle hamna under denna gräns. Skatteverket föreslår en gräns på 90 000 kr i en rapport (2006:3) och anger att fullgörandekostnader för momshantering utgör en tyngre belastning för de små företagen än för stora företag samtidigt som momsinsbetalningar från denna grupp utgör en mycket liten andel av statens totala momsintäkter. I en rapport från Finansdepartementet 2009 (Ds 2009:58) avseende moms för den ideella sektorn föreslås en tröskel på 250 000 kr.

Svenskt Näringsliv föreslår att en omsättningsgräns på 100 000 kr införs. En sådan gräns är så pass låg att den inte skulle innebära någon allvarlig konkurrens-snedvridning samtidigt som den är tillräckligt hög för att innebära förenklingar för många små aktörer.

Bakgrund och probleminventering

Momsen är en konsumtionsskatt med syfte att belasta den slutliga konsumenten och inte företagen. Momsen utgör ett av de mest komplicerade regelverken och är också den skatt som kostar mest att hantera för de allra minsta aktörerna.

Av 1 kap. 1§ p.1 mervärdesskattelagen (1994:200), ML, framgår att moms ska betalas till staten "vid sådan omsättning inom landet av varor eller tjänster som är skattepliktig och görs av en beskattningsbar person i denna egenskap".

Sedan 1 juli 2013 har begrepp som "yrkesmässig verksamhet", "näringsidkare" och "företagare" och kopplingen till Inkomstskattelagen, IL, tagits bort ur 4 kap. ML. Begreppen "beskattningsbar person" och "ekonomisk verksamhet" från EU:s mervärdesskattedirektiv har istället tillförts ML. Förändringen skulle, enligt lagstiftaren, endast ses som en teknisk anpassning till de unionsrättsliga begreppen och tanken var inte en förändrad beskattning mer än möjligen i enstaka fall.

Ett av rörelsekriterierna i näringsverksamhet är *vinstsyftet*. Ekonomisk verksamhet enligt momsdirektivet är även sådan verksamhet som har "*syfte att vinna intäkter*" vilket innebär att även verksamhet utan vinstsyfte kan omfattas och medföra skattskyldighet och krav på registrering och momsredovisning. Vidare togs den särskilda beloppsgränsen på 30 000 kr bort som tidigare fanns avseende yrkesmässighet i 4 kap. 1-3§§ ML. Remissinstanser framförde ett behov om att omvandla den gamla gränsen till en omsättningströskel, vilket dock inte skedde.

Privatpersoners mikroproduktion av förnybar energi

Efter 2013 års förändring av ML har behovet av en omsättningsgräns särskilt lyfts fram med anledning av privatpersoners mikroproduktion av förnybar energi som idag medför skattskyldighet, registrering och momsredovisning från första kronan. Branschen har framfört att antalet mikroproducenter kan förväntas uppgå till hundratusentals inom 10-15 år och stort behov finns av en tröskel för att undvika att alla dessa privatpersoner ska krävas på registrering och redovisning av moms.

Skatteverket har i ställningstagande om "Beskattningskonsekvenser för den som har en solcellsanläggning på sin villa eller fritidshus som är privatbostad" (140605, dnr: 131 325316-14/111) förklarat sin syn och anger följande.

"Även om verksamheten inte utgör näringsverksamhet vid inkomstbeskattningen ska en särskild bedömning göras när det gäller skyldighet att registrera sig för och betala mervärdesskatt. Säljer man varor och tjänster i en självständig ekonomisk verksamhet är man skyldig att registrera sig för och betala mervärdesskatt.

I domen C-219/12, Fuchs, har EU-domstolen kommit fram till att försäljning av el från en solcellsanläggning som befinner sig på eller i anslutning till en privatbostad är en ekonomisk verksamhet när den el som produceras kontinuerligt levereras in på elnätet mot ersättning.

Skatteverket anser att rättsläget är klarlagt. Det är därmed en ekonomisk verksamhet när en solcellsanläggning installeras på en villa och man mot ersättning kontinuerligt säljer antingen all el eller endast överskottselen in på elnätet.

Någon beloppsgräns finns inte för mervärdesskatten. Skyldigheten att registrera sig för och betala mervärdesskatt gäller alltså oavsett belopp.”

Säsongs-, förenings-, nystarts- och hobbyverksamhet

Säsongs-, förenings-, nystarts- och hobbyverksamhet är verksamhet som idag kan komma att omfattas av skattskyldighet, krav på registrering och momsredovisning. Av den promemoria där förändringen av ML presenterades framgick nedanstående som anger att bedömning av samtliga omständigheter i enskilda fallet måste göras¹.

”En materiell förändring torde främst kunna uppkomma för personer som bedriver sådan hobbyverksamhet som är att betrakta som yrkesmässig enligt gällande 4 kap. 1 § 2 ML, dvs. i näringsliknande former, men som inte omfattas av mervärdesskattesystemet eftersom omsättningen understiger 30 000 kronor per beskattningsår. Under förutsättning att en sådan aktör kan anses bedriva ekonomisk verksamhet kommer den att omfattas av mervärdesskattesystemet, även om omsättningen understiger 30 000 kronor per beskattningsår. För att avgöra om ekonomisk verksamhet föreligger får det göras en bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet.” .....

Dagens utformning av ML riskerar att medföra olika bedömningar av liknande verksamheter. Momssystemet i stort skulle tjäna på att slippa hantera enstaka transaktioner eller verksamheter med mycket låg omsättning. Genom en tydlig omsättningsgräns kan man på ett enkelt och likformigt sätt hantera små föreningar, hobby-, säsongs- och nystartsverksamhet och hålla de allra minsta aktörerna utanför momssystemet.

EU:s mervärdesskattedirektiv

Med beaktande av det ovanstående finns det anledning att se över om alla aktörer verkligen bör tvingas in i momssystemet. Ett sätt att genomföra en sådan förenkling för de minsta aktörerna är att införa en omsättningsgräns eller tröskel.

Inledningsvis ska påtalas att det finns flera typer av trösklar i momssystemet. Det finns en förvärvströskel, omsättningströskel för distansförsäljning (postorder), omsättningströskel för små företag och nyligen aktualiserades behovet av en EU-harmoniserad och gränsöverskridande omsättningströskel vid e-handel.

Denna hemställan avser en inhemsk omsättningströskel för ”små företag”.

Enligt EU:s mervärdesskattedirektiv (artikel 284-287) finns möjlighet att momsbefria aktörer med liten omsättning, en möjlighet som 25 av 28 medlemsstater utnyttjat (se sammanställning i bilaga). Enligt anslutningsfördraget får Sverige vid tillämpningen av artikel 287 i direktivet, momsbefria aktörer vars årliga omsättning understiger ett belopp då angivet till 10 000 ECU. Enligt artikel 400 tillåts en avrundning uppåt eller nedåt med tio procent.

---

¹ Fi2012/4343 PM: Begreppet beskattningsbar person – en teknisk anpassning av mervärdesskattelagen, sid 66

Dessutom finns möjlighet att ansöka hos EU-kommissionen för att få undanta aktörer med en högre omsättning, en möjlighet som ett flertal av EU:s medlemsstater utnyttjat. EU-kommissionen har vidare föreslagit att tröskelvärdet i direktivet ska höjas till 100 000 euro².

Tidigare svenska utredningar och förslag

I Sverige har frågan om en omsättningströskel föreslagits och utretts vid flera tillfällen.

I SOU 2002:74 föreslogs en omsättningsgräns på 90 000 kr. Utredningen anger att införande av en omsättningsgräns kan antas medföra att konkurrensen påverkas men att effekterna är så pass begränsade att fördelarna överväger nackdelarna. Administrativa lättnader uppkommer såväl för små företag som för Skatteverket. Utredningen anger exempelvis att hela 62 % av tillfrågade föreningar har totala intäkter som understiger 90 000 kr³.

Skatteverket har i en rapport "Krånglig moms – en företagsbroms?" (2006:3) redogjort för effekterna på fullgörandekostnader och skatteintäkter om en omsättningsgräns på 90 000 kr införs. Skatteverket anger att fullgörandekostnader för momshantering utgör en tyngre belastning för de små företagen än för stora företag samtidigt som momsinsbetalningar från dessa små företag utgör en mycket liten andel av statens totala momsintäkter.

I Finansdepartementets rapport från oktober 2009 "Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m." (Ds 2009:58) föreslås en omsättningströskel på 250 000 kr.

Ovanstående utredningar och rapporter har hittills inte lett till någon åtgärd från lagstiftaren. Under 2011 begärde regeringen att EU-kommissionen skulle godkänna en omsättningsgräns för den ideella sektorn på 1 miljon kronor. Ansökan beviljades inte eftersom den ansågs strida mot principen om skatteneutralitet.

Utformning av en omsättningsgräns

Då svenska ML idag inte har någon omsättningsgräns uppkommer en rad viktiga frågeställningar och avvägningar. Svenskt Näringsliv har i denna hemställan inte utformat något detaljerat lagtextförslag utan anser att avstamp för utformningen av en omsättningströskel bör göras från tidigare utredningar och rapporter. Vidare bör en jämförelse göras med några av alla de medlemsstater inom EU som har en sådan tröskel. I detta sammanhang är särskilt Finland intressant som jämförelse.

I SOU 2002:74 behandlas i avsnittet "6 Särskilda regler för små företag" olika möjliga förenklingssystem för mindre företag.

---

² KOM(2004) 728

³ SOU 2002:74 avsnitt 6 sid 427

Utredningen konstaterar att varken en schablonmetod eller ett system med s.k. "equalization tax" får anses vara ändamålsenliga eller lämpliga system utan utredningens förslag är att införa en omsättningsgräns på 90 000 kr⁴. Utredningen tar ställning till följande viktiga frågeställningar som måste hanteras vid utformningen av en omsättningsgräns⁵.

- Ska regeln gälla generellt eller endast för vissa skattesubjekt?
- På vilket sätt bör regeln införas?
- Ska systemet vara obligatoriskt eller frivilligt?
- För vilka transaktioner ska regeln gälla?
- Vilka transaktioner bör undantas från ett sådant system?
- Vad händer när gränsen överskrids?
- Vad händer om intäkterna sjunker under gränsen?
- Vad omfattas av begreppet omsättning?
- Hur påverkas rätten till avdrag för ingående moms?
- Hur påverkas reglerna om jämkning av ingående moms?
- Hur ska EU-handel hanteras?
- Hur ska förfaranderegler utformas?
- Vilka övergångsregler behövs?

Utredningen föreslog att omsättningströskeln införs genom ett nytt 9 d kapitel med titeln "Särskilt om små företag"⁶.

I rapporten från 2009 "Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m." (Ds 2009:58) beaktas ovanstående utredning men här föreslås istället en omsättningströskel på 250 000 kr. Även i denna rapport föreslås att tröskeln införs genom ett nytt 9 d kapitel med titeln "Skattebefrielse för småföretag"⁷.

I detta sammanhang kan det vara av intresse att närmare studera utformningen av omsättningsgränsen i Finland. Den finska omsättningsgränsen innebär att en beskattningsbar person inte är skyldig att betala moms om räkenskapsårets omsättning är högst 8 500 euro. I de fall den nedre gränsen på 8 500 euro överskrids blir aktören successivt skattskyldig genom en gradvis minskad lättnad. Detta innebär att moms att redovisa och betala successivt stiger till fullt belopp i samband med att aktörens verksamhet utvidgas. En aktör blir fullt ut skattskyldig vid en omsättning på 22 500 euro per räkenskapsår. I en proposition föreslås att den nedre gränsen för skattskyldighet ska höjas från 8 500 euro till 10 000 euro⁸.

⁴ SOU 2002:74 avsnitt 6.5.2 sid 429

⁵ SOU 2002:74 sid 432-461

⁶ Författningsförslaget sid 89-93

⁷ Sid 41-45

⁸ [Regeringens proposition \(363/2014\), http://www.vero.fi/sv-FI/Skatteforvaltningen/Meddelanden/Foretags_och_samfundskunder/Regeringen_foreslar_hojning_av_nedre_gra\(35641\)](http://www.vero.fi/sv-FI/Skatteforvaltningen/Meddelanden/Foretags_och_samfundskunder/Regeringen_foreslar_hojning_av_nedre_gra(35641))

Samtidigt föreslås att den övre gränsen ska höjas från 22 500 euro till 30 000 euro. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2016.

Omsättningsgräns på 100 000 kr föreslås

Skatteverket föreslog i rapport 2006:3 en omsättningsgräns på 90 000 kr. Av rapporten framgår att en sådan gräns skulle omfatta nästan 300 000 mycket små företag. Därtill ska läggas alla de hundratusentals privatpersoner som riskerar att omfattas av skattskyldighet vid försäljning av förnybar energi.

Svenskt Näringsliv anser att Skatteverkets förslag till tröskel är en rimlig nivå som omfattar de flesta av de allra minsta aktörerna som är i stort behov av förenklingar. Skatteverkets rapport är baserad på siffror från 2003 och med en nödvändig uppdatering bör en omsättningsgräns idag kunna sättas något högre. Svenskt Näringsliv föreslår att en omsättningsgräns på 100 000 kr införs. En sådan gräns är så pass låg att den inte skulle innebära någon allvarigare konkurrenssnedvridningar samtidigt som den är tillräckligt hög för att innebära förenklingar för många små aktörer.

Anna Sandberg Nilsson
skatteexpert mervärdesskatt
Svenskt Näringsliv

Bilaga

Tröskelvärden per mars 2014.

Medlemsland	Omsättningsgräns	Medlemsland	Omsättningsgräns
Belgien	15 000 EUR	Malta	35 000 EUR 24 000 EUR 14 000 EUR
Bulgarien	50 000 BGN 25 565 EUR*	Nederländerna	<i>Ingen</i>
Cypern	15 600 EUR	Polen	150 000 PLN 35 913 EUR*
Danmark	50 000 DDK 6 698 EUR*	Portugal	10 000 EUR eller 12 500 EUR
Estland	16 000 EUR	Rumänien	220 000 RON 49 256 EUR*
Finland	8 500 EUR	Slovakien	49 790 EUR
Frankrike	90 300 EUR eller 34 900 EUR	Slovenien	50 000 EUR
Grekland	10 000 EUR eller 5 000 EUR	Spanien	<i>Ingen</i>
Irland	75 000 EUR eller 37 500 EUR	Storbritannien	79 000 GBP 95 411 EUR*
Italien	30 000 EUR	Sverige	<i>Ingen</i>
Kroatien	230 000 HRK 30 064 EUR*	Tjeckien	1 000 000 CZK 36 413 EUR*
Lettland	50 000 EUR	Tyskland	17 500 EUR
Litauen	155 000 LTL 44 891 EUR*	Ungern	6 000 000 HUF 19 526 EUR*
Luxemburg	25 000 EUR	Österrike	30 000 EUR

Källa: EU-kommissionen

Omräknat från lokal valuta till EUR per 2 april 2014 (*)

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/traders/vat_community/vat_in_ec_annexi.pdf